Dosar civil nr.2p/s-42/2026
PIGD nr.2-26036535-09-2 p/s-23032026

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

08 aprilie 2026
mun.Bălţi

Judecătoria Bălţi, sediul Central,
Instanța compusă din:
Preşedintele ședinței, judecătorul Eduard Balan
grefier Ana Cruc

în sediul instanței, în ședință închisă a judecat cauza civilă la cererea depusă de*****, persoană interesată Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest, cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară – tutela asupra lui *****,

c o n s t a t ă :

1. La 23 martie 2026,*****, prin intermediul avocatului Grimailo Nelea s-a adresat cu cerere privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară – tutela asupra lui *****, persoană interesată Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest.
2. Petiționara solicită a institui măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei față de ***** pe o perioadă maximă de 10 ani.
3. În motivarea cererii, petiționara a menționat faptul că este sora persoanei fizice ***** care este încadrată în grad de dizabilitate din copilărie fără termen şi se află la evidenţa medicului de familie cu diagnosticul: paralizie cerebrală pe dreapta, retard mental, diabet zaharat tip 2, forma subcompensată.
4. Ținând cont de faptul că, ***** necesită să beneficieze de o măsură de ocrotire, la data de 06.02.2026 a fost efectuat examenul psihiatric, iar la data de 05.03.2026 a fost întocmit Raportul de expertiză extrajudiciară prin care s-a constatat că *****: suferă de maladie psihică cronică: Retard mental moderat cu instabilitate emoțională și dependentă față de persoane terțe. Ca urmare a bolii mintale pe care o prezintă, nu are capacitatea de a conştientiza acţiunile sale şi de a-şi exprima voinţa din punct de vedere critic. Nu are capacitatea de a conştientiza procedurile şi acţiunile procedural- judiciare, nu poate participa în procesul judiciar. Nu există premise că starea ei se va îmbunătăți.
5. În ședința de judecată petiționara***** și reprezentantul său, avocatul Grimailo Nelea, au susținut cererea înaintată și a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.
6. Reprezentanții persoanei interesate Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest a solicitat admiterea cererii și instituirea măsurii de ocrotire în privința lui *****.
7. Reprezentantul persoanei în privința căruia se solicită aplicarea măsurii de ocrotire, avocatul Cojocar Rodica, a solicitat admiterea cererii înaintate și instituirea măsurii de ocrotire în privința lui *****.
8. Audiind participanții prezenți la proces, apreciind probatoriul administrat și raportând per ansamblu cele constatate la prevederile legale ce guvernează spețа, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea din următoarele motive.

9. Conform art.32 alin. (1) Cod civil, *în condiţiile prezentului cod, în privinţa persoanei fizice care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate fi instituită, prin hotărîre judecătorească, măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei, a ocrotirii provizorii sau a tutelei.*

10. Potrivit art.65 alin. (1) - (6) Cod de procedură civilă, (1*) Persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobîndit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa. (2) Dacă nu s-a dispus altfel, măsura de ocrotire are ca scop ocrotirea atît a persoanei, cît şi a intereselor patrimoniale ale acesteia. Măsura de ocrotire poate fi limitată la unul din aceste două domenii. (3) Măsurile de ocrotire pot fi contractuale (contractul de asistenţă, mandatul de ocrotire în viitor) şi judiciare (ocrotirea provizorie, curatela, tutela). (4) Toate măsurile de ocrotire se instituie şi se exercită în condiţiile respectării drepturilor şi libertăţilor fundamentale şi a demnităţii persoanei. Măsurile de ocrotire urmăresc interesul şi bunăstarea persoanei în privinţa căreia se instituie şi favorizează, pe cît este posibil, autonomia acesteia. (5) Viaţa sexuală constituie o componentă a vieţii private şi a libertăţii individuale, iar orice restricţie a acesteia trebuie să fie legitimă, adecvată şi proporţională scopului urmărit. (6) La luarea oricărei decizii care vizează persoana în privinţa căreia este instituită o măsură de ocrotire (persoana ocrotită) sau interesele patrimoniale ale acesteia, instanţa de judecată, autoritatea tutelară şi persoana însărcinată cu ocrotirea (asistentul, mandatarul împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor, ocrotitorul provizoriu, curatorul, tutorele, membrii consiliului de familie) vor acorda prioritate dorinţelor şi sentimentelor persoanei ocrotite, exprimate de sine stătător sau, la solicitarea acesteia, cu ajutorul persoanei de încredere. Dorinţele şi sentimentele persoanei ocrotite vor avea prioritate, chiar dacă sînt susceptibile de a expune persoana ocrotită unui anumit risc, cu excepţia cazului în care ea se expune unui risc grav ce nu poate fi diminuat prin întreprinderea anumitor măsuri suplimentare.*

11. În conformitate cu art.92 Cod civil, (1) *Măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanţa de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară şi dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispoziţiilor legale privind obligaţia de întreţinere a soţului şi a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soţilor, privind asistenţa la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective.* (2) *Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată şi proporţională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficienţe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu îşi poate conştientiza acţiunile ori exprima voinţa.*

12. În temeiul dispozitiilor art.102 alin. (3) și (4) Cod civil, (3) *În privinţa persoanei care, în temeiul dispoziţiilor art.65 alin.(1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.* (4) *Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.*

13. Potrivit art.103 Cod civil, (1) *Instanţa de judecată stabileşte termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani. (2) Prin derogare de la alin.(1), în cazul instituirii tutelei, instanţa de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, avînd în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăţi, poate stabili, prin hotărîre motivată, un termen de pînă la 10 ani.*

14. Cu privire la proporționalitatea măsurilor de protecție, Curtea Europeana, în jurisprudența sa, a subliniat ca este necesar un control strict asupra măsurilor cu un impact negativ asupra autonomiei individuale a unei persoane și că luarea în considerare a măsurilor alternative la lipsirea de capacitate juridica este un factor de care se ține cont atunci când se analizează

proporționalitatea unor astfel de măsuri (*M.S. c. Croatiei, nr.36337/10, 25 aprilie 2013, §97*).

15. În conformitate cu prevederile art.302 alin.(1) lit.a) Cod procedură civilă, *În procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele: a) de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă).*

16. În conformitate cu prevederile art.307 alin.(2) Cod de procedura civilă, *la cerere se va anexa raportul de expertiză extrajudiciară psihiatrică a persoanei în privinţa căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, eliberat cu cel mult 2 luni înainte de data depunerii cererii. Lipsa raportului de expertiză extrajudiciară psihiatrică nu este temei pentru a nu da curs sau a restitui cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciară.*

17. Așadar, în ședința de judecată, s-a constatat potrivit copiilor certificatelor de naștere, că***** este sora lui *****.

18. Instanța de judecată denotă faptul că la cererea a fost anexat raportul de expertiză extrajudiciară din 05.03.2026 efectuat de Centrul de Medicină Legală de pe lângă Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, potrivit concluziei căruia s-a constatat că: *****: suferă de maladie psihică cronică: Retard mental moderat cu instabilitate emoțională și dependentă față de persoane terțe. Ca urmare a bolii mintale pe care o prezintă, nu are capacitatea de a conştientiza acţiunile sale şi de a-şi exprima voinţa din punct de vedere critic. Nu are capacitatea de a conştientiza procedurile şi acţiunile procedural- judiciare, nu poate participa în procesul judiciar. Nu există premise că starea ei se va îmbunătăți. Se recomandă instituirea, asupra lui *****, a măsurii de ocrotire judiciară.

19. Reieșind din concluzia raportului de expertiză extrajudiciară din 05.03.2026 rezultă cert că, ***** necesită supraveghere și control permanent.

20. În contextul celor expuse, instanța constată existența raportului citat, care denotă faptul că persoana *****nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voința în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, astfel fiind strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât și cu caracter personal, ultima având discernământul psihic abolit în totalitate, situație ce denotă că, în speță urmează a fi instituită măsură de ocrotire judiciară sub forma de tutela în privința acesteia.

21. În cumulul celor indicate mai sus, instanța de judecată consideră cererea depusă de*****, persoană interesată Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară – tutela asupra lui *****, este întemeiată și urmează a fi admisă, or, aplicarea tutelei în privința persoanei fizice ***** este o măsură proporțională.

22. Referitor la solicitarea petiționarei*****, de a fi desemnat în calitate de tutore, instanța de judecată reține ca acesta este mama lui *****, persoana în privința căruia se solicită instituirea măsurii de ocrotire sub forma de tutelă.

23. Conform art.106 alin. (1) Cod civil, *sarcina curatelei şi tutelei poate fi îndeplinită doar de persoana care nu se află în una din incompatibilităţile prevăzute la art. 55 alin. (4).*

24. În ședința de judecată nu s-a stabilit că,***** s-ar fi aflat în situație de incompatibilitate la desemnarea în calitate de tutore a lui *****, ultima întrunind condițiile stabilite de lege pentru a fi desemnat în calitate de tutore.

25. Astfel, instanța consideră necesar de a admite cererea înaintată de*****, persoană interesată Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest, cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară – tutela asupra lui *****, în vederea ocrotirii, reprezentării drepturilor și intereselor patrimoniale și nepatrimoniale ale acesteia, precum și desemnarea petiționarei***** în calitate de tutore.

26. Totodată, ținând cont de concluziile raportului de expertiză extrajudiciară din 05.03.2026 efectuat de către Centrul de Medicină Legală de pe lângă Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, prin s-a stabilit că, *****: suferă de maladie psihică cronică: Retard mental moderat cu instabilitate

emoțională și dependentă față de persoane terțe. Ca urmare a bolii mintale pe care o prezintă, nu are capacitatea de a conştientiza acţiunile sale şi de a-şi exprima voinţa din punct de vedere critic. Nu are capacitatea de a conştientiza procedurile şi acţiunile procedural- judiciare, nu poate participa în procesul judiciar. Nu există premise că starea ei se va îmbunătăți, instanța de judecată consideră a fi întemeiată cerința privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei pe un termen de 10 ani.

27. În altă ordine de idei instanța reține și prevederile art.308^{11} alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora: *la instituirea măsurii de ocrotire judiciară, instanța de judecată, obligatoriu, se pronunță cu privire la privarea dreptului la vot stabilit de Codul electoral*.

28. Persoana este privată de dreptul la vot dacă nu întrunește unul sau mai multe din următoarele criterii: a) persoana înțelege informațiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia; b) persoana apreciază implicațiile acestor informații pentru propria ei situație; c) persoana are capacitatea de a compara opțiunile disponibile; d) persoana poate alege opțiunea dorită. Alin. (3) al aceluiași articol stabilește că, hotărârea definitivă a instanței de judecată prin care persoana este privată de dreptul la vot, precum și hotărârea definitivă de ridicare a interdicției de a vota se aduc la cunoștința Comisiei Electorale Centrale.

29. În cauza Alajos Kiss v. Ungaria, 20 mai 2010, guvernul maghiar a susținut ca lipsirea persoanelor plasate sub tutelă de dreptul de vot asigura menținerea încrederii societății în sistemul electoral. Curtea Europeană a confirmat legitimitatea unui asemenea scop (§ 40).

30. Circumstanțele stabilite în speță, anume concluziile raportului de expertiză extrajudiciară din 05.03.2026 coroborate cu ansamblul materialului probator administrat, permit de a se concluziona cu certitudine că, persona fizică *****, sub aspectul eventualei exercitări a dreptului la vot, nu înțelege informațiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia, nu apreciază implicațiile acestor informații pentru propria sa situație, nu are capacitatea de a compara opțiunile disponibile, nu poate alege opțiunea dorită - urmând a fi privată de dreptul la vot stabilit de Codul electoral, circumstanțele care au fost constatate, iar coroborat cu raportul menționat, relevă concluzia citată.

31. În conformitate cu art.302, art.308^{7}, art.308^{11}, art.238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite cererea depusă de*****, persoană interesată Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest, cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară – tutela asupra lui *****.

Se instituie măsura de ocrotire judiciară – tutela, asupra lui *****, născut la *****, cod personal *****.

Se desemnează, pe un termen de 10 (zece) ani, în calitate de tutore*****, născută la*****, cod personal *****, asupra lui *****.

Se privează *****, născut la *****, cod personal *****, de dreptul la vot stabilit de Codul Electoral al Republicii Moldova.

După rămânerea definitivă a hotărârii, se transmite o copie a acesteia pentru cunoștință Comisiei Electorale Centrale.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Eduard Balan**